

Enunțuri

Problema 1

Determinați numărul natural $a = \frac{p+q}{r} + \frac{q+r}{p} + \frac{r+p}{q}$, unde p , q și r sunt numere prime.

prof. Lucian Petrescu, Tulcea

Problema 2

Numim *cuvânt* o succesiune de litere $\overline{l_1 l_2 \dots l_n}$, $n \geq 1$. Un cuvânt $\overline{l_1 l_2 \dots l_n}$, $n \geq 1$, se numește *palindrom* dacă $l_k = l_{n-k+1}$, pentru oricare k , $1 \leq k \leq n$. Se consideră un cuvânt $X = \overline{l_1 l_2 \dots l_{2014}}$, în care $l_k \in \{A, B\}$, pentru oricare k , $1 \leq k \leq 2014$. Demonstrați că sunt suficiente 806 cuvinte palindrom pe care să le *lipim* astfel încât să obținem cuvântul X .

prof. Cristian Lazăr, Iași

Problema 3

Se consideră triunghiul ABC , $m(A) < 90^\circ$, $AB \neq AC$. Se notează cu H ortocentrul triunghiului ABC , cu N mijlocul segmentului $[AH]$, cu M mijlocul segmentului $[BC]$ și cu D punctul de intersecție a bisectoarei unghiului BAC cu segmentul $[MN]$. Demonstrați că $m(ADH) = 90^\circ$.

selectată de prof. Mircea Fianu, București

Problema 4

Se consideră numerele reale a_1, a_2, \dots, a_{2n} a căror sumă este egală cu 0. Arătați că, printre perechile (a_i, a_j) , $i < j$, unde $i, j \in \{1, 2, \dots, 2n\}$, există cel puțin $2n - 1$ perechi cu proprietatea că $a_i + a_j \geq 0$.

prof. Cristian Mangra, București

Soluții

Problema 1

* Dacă $p = q = r$, atunci $a = 6 \in \mathbb{N}$.

** Dacă exact două din cele trei numere sunt egale, spre exemplu $p = q \neq r$, atunci obținem:

$a = 2 \left(\frac{p}{r} + \frac{r}{p} \right) + 2 \in \mathbb{N}$, deci există $n \in \mathbb{N}$ astfel încât $\frac{n}{2} = \frac{p}{r} + \frac{r}{p}$, adică $n = \frac{2(p^2 + r^2)}{pr}$ și

cum $(p; r) = 1$, rezultă că $p \mid 2(p^2 + r^2) \Rightarrow p = 2$, deci $n = \frac{r^2 + 4}{r} = r + \frac{4}{r} \in \mathbb{N} \Rightarrow r = 2$, fals sau rezultă că $p \mid r$, de asemenea fals.

*** Dacă p, q și r sunt distincte, din enunț rezultă $apqr = pq(p+q) + qr(q+r) + rp(r+p)$,

de unde $\begin{cases} p \mid qr(q+r) \\ q \mid rp(r+p) \\ r \mid pq(p+q) \end{cases}$, adică $\begin{cases} p \mid (q+r) \\ q \mid (r+p) \\ r \mid (p+q) \end{cases}$, deoarece $(p; q) = (q; r) = (r; p) = 1$; prin urmare

$\begin{cases} p \mid (p+q+r) \\ q \mid (p+q+r) \\ r \mid (p+q+r) \end{cases}$ și deci obținem $pqr \mid p+q+r$. Așadar $pqr \leq p+q+r$. (1)

Cum p, q și r sunt cel puțin egale cu 2, avem $\begin{cases} pqr \geq 2qr > 4r \\ pqr \geq 2pr > 4p \\ pqr \geq 2pq > 4q \end{cases}$. De aici obținem

$pqr > \frac{4}{3} \cdot (p+q+r) > p+q+r$. (2)

Cum relațiile (1) și (2) sunt contradictorii, deducem că, în acest caz, nu avem soluție.

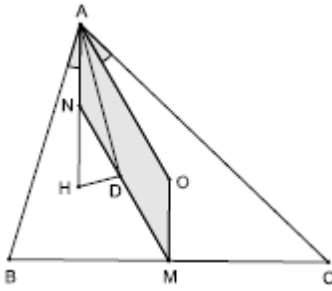
Concluzionăm că $p = q = r$, deci $a = 6$.

Problema 2

Împărțim cuvântul X în grupe de câte 5 litere consecutive și astfel obținem 402 grupe complete și o grupă de 4 litere. Vom arăta că orice cuvânt scris cu cel mult cinci litere A sau B poate fi format prin lipirea a două cuvinte palindrom. Putem presupune că prima literă din cuvântul de cinci litere este A . Vom avea 16 cuvinte de cinci litere: $AAAAA$; $AAAAB$; $AAABA$; ... $ABBBB$. Toate cele 16 cuvinte sunt fie palindrom, fie sunt formate prin lipirea a două cuvinte palindrom.

Deci avem nevoie de $402 \cdot 2 = 804$ cuvinte palindrom pentru a fi siguri că prin lipirea lor acoperim primele 2010 litere din cuvântul X . Pentru ultimele patru litere mai avem nevoie de cel mult 2 cuvinte. Prin urmare sunt suficiente $804 + 2 = 806$ cuvinte.

Problema 3

Fie O centrul cercului circumscris triunghiului ABC . Semidreptele (AH) și (AO) sunt izogonale. Deducem că $NAD \equiv OAD$. (1)

Pe de altă parte, $OM \parallel AN$ și $OM = \frac{AH}{2} = AN$, deci patrulaterul $MOAN$ este paralelogram. Rezultă că $MN \parallel OA$. (2)

Din (1) și (2) obținem $NAD \equiv OAD \equiv NDA$, deci triunghiul NAD este isoscel cu $ND = NA$. Deoarece, în triunghiul DAH , segmentul $[DN]$ este mediană, iar $DN = AN = \frac{AH}{2}$, rezultă că $m(\angle ADH) = 90^\circ$.

Problema 4

Considerăm $a_1 \leq a_2 \leq \dots \leq a_{2n}$ și $a_1 + a_2 + \dots + a_{2n} = 0$.

* Dacă $a_n + a_{2n-1} \geq 0$, atunci toate sumele $a_{2n-1} + a_i, i = \overline{n, 2n-2}$ precum și toate sumele $a_{2n} + a_i, i = \overline{n, 2n-1}$ sunt numere nenegative. În total sunt cel puțin $(n-1) + n = 2n-1$ sume.

** Dacă $a_n + a_{2n-1} < 0$, atunci $a_1 + a_2 + \dots + a_{n-1} + a_{n+1} + \dots + a_{2n-2} + a_{2n} > 0$. (1)

Vom avea $0 > a_n + a_{2n-1} \geq a_{n-1} + a_{2n-2} \geq a_{n-2} + a_{2n-3} \geq \dots \geq a_2 + a_{n+1}$, prin urmare, $a_2 + a_3 + \dots + a_{n-1} + a_{n+1} + \dots + a_{2n-2} + a_{2n-1} \leq 0$. De aici, pe baza relației (1), obținem $a_1 + a_{2n} \geq 0$ și deducem că, cel puțin toate cele $2n-1$ sume de forma $a_i + a_{2n}, i = \overline{1, 2n-1}$, sunt numere nenegative.

Un exemplu pentru care obținem exact $2n-1$ sume nenegative este: $\underbrace{-1, -1, \dots, -1}_{(2n-1) \text{ ori}}, 2n-1$.